

Voel je thuis op straat!

*0-meting onder kinderen, jongeren en
volwassenen in Bergen op Zoom Centrum*

Ron van Wonderen
Nanne Boonstra

Utrecht, september 2007

Inhoud

1	Samenvatting en conclusies	5
1.1	Resultaten bewoners	5
1.2	Resultaten kinderen	8
1.3	Vergelijking met Borgvliet, Noordgeest en Sterrenbuurt	10
1.4	Resultaten jongeren	11
1.5	Conclusies	12
2	Inleiding	15
3	Resultaten volwassen bewoners	21
3.1	Oordeel bewoners over straat en buurt	21
3.2	Oordeel bewoners over schoon, heel en veilig	23
3.3	Sociale cohesie in het Centrum	24
3.4	Kindvriendelijkheid	26
4	Resultaten kinderen	31
4.1	Oordeel van kinderen over huis, straat en buurt	31
4.2	Speelgedrag	33
4.3	Veiligheid op straat	36
4.4	Schoon en heel	37
5	Resultaten jongeren	41
5.1	Introductie	41

Bijlagen:

1. Aanvulling op resultaten onderzoek bewoners
2. Vragenlijst 0-meting bewoners
3. Vragenlijst 0-meting kinderen
4. Vragenlijst 0-meting jongeren

1 Samenvatting en conclusies

De gemeente Bergen op Zoom heeft de Traverse groep (organisatie voor maatschappelijk werk en welzijnswerk) gevraagd opdracht te geven aan Thuis op Straat (TOS) voor het realiseren van activiteiten in het centrum van de stad. Een onderdeel van de TOS-werkwijze is het samen met bewoners en instellingen analyseren van de lokale situatie. Een belangrijke stap daarin is de nulmeting. Dit gebeurt door een enquête onder jongeren én kinderen en bewoners in het centrum (precies gesteld: in de woonbuurten rondom het winkelgebied). TOS formuleert het plan van aanpak voor het centrum mede op grond van de resultaten van de nulmeting. De nulmeting heeft plaatsgevonden op het moment dat er al enkele maanden activiteiten plaatsvonden. Het onderhavige rapportage heeft betrekking op deze door het Verwey-Jonker Instituut uitgevoerde nulmeting.

1.1 Resultaten bewoners¹

Oordeel bewoners over straat en buurt

Gevraagd naar een algemeen rapportcijfer geven de meeste bewoners van de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum hun buurt en straat een voldoende (gemiddeld een 6,9 voor de eigen straat en gemiddeld een 6,8 voor de buurt). Desondanks willen de bewoners dat een aantal zaken in hun straat

¹ In de paragraaf 'Inleiding' in hoofdstuk 2 is aangegeven in welke straten de respondenten wonen.

en buurt worden verbeterd. In de eerste plaats vinden de bewoners dat er meer en betere speelplekken gerealiseerd moeten worden. Daarnaast wensen de bewoners meer contact tussen buurtbewoners, minder overlast door jongeren en minder asociaal gedrag op de pleinen.

Oordeel bewoners over schoon, heel en veilig

Ongeveer de helft van de bewoners is van mening dat hun buurt *onvoldoende* wordt schoongehouden. Overdag voelt de overgrote meerderheid van de inwoners zich op straat zelden of nooit onveilig. Maar in de avonduren voelt de helft van de bewoners zich soms of vaak onveilig.

Aan de bewoners is gevraagd wat er zou moeten veranderen zodat hun buurt veiliger wordt. In de eerste plaats denken de bewoners dat de buurt veiliger wordt als er 'meer en strengere politiecontroles' worden uitgevoerd. In de tweede plaats draagt volgens bewoners een 'schonere en helere buurt' bij aan de veiligheid. Daarnaast noemen de bewoners in dit verband: 'betere verlichting', 'minder hangjongeren', 'meer activiteiten voor kinderen en jongeren' en 'een grotere betrokkenheid tussen bewoners'.

Aan de bewoners is door middel van een open antwoordoptie gevraagd of er nog overige zaken zijn die verbeterd moeten worden in de straat of buurt. Behoorlijk veel bewoners benadrukken hier een aanpak van de verkeersonveiligheid, de verkeersoverlast, parkeerproblemen en het (zwerf)vuil op straat.

Overlast door jongeren

In hun buurt ondervindt één op de drie inwoners soms last en elf procent vaak last van jongeren. Vervolgens is gevraagd wat voor last men heeft van jongeren. De bewoners noemen bij deze vraag vooral geluidsoverlast, asociaal gedrag en vandalisme. Ruim de helft van de bewoners zegt jongeren aan te spreken op ongewenst gedrag. De ervaringen van bewoners bij het aanspreken van de jongeren zijn wisselend: twee op de vijf bewoners geeft aan dat de jongeren dan hun gedrag aanpassen, tegenover een kwart van de bewoners dat aangeeft dat de jongeren niet voor rede vatbaar zijn. Bewoners die de jongeren niet durven aan te spreken verklaren dit vooral door een gebrek aan durf.

Sociale cohesie

In de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum zijn de burens meestal bereid te helpen als iemand hulp nodig heeft. Een hoog percentage bewoners voelt zich verantwoordelijk voor de buurt. Overigens koppelt slechts een derde deel van de bewoners dit verantwoordelijkheidsgevoel aan concrete actie zoals 'ik verbeter de buurt actief mee'. Driekwart van de bewoners voelt zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen. Laag scoren de vragen 'ik heb veel contact met buurtbewoners' en 'ik heb veel kennissen in de buurt wonen'.

Kindvriendelijkheid

Veiligheid voor kinderen

Slechts een kwart van de bewoners van de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum is van mening dat er voldoende plekken zijn voor kinderen (en jongeren) om veilig buiten te kunnen spelen. Volgens een deel van de bewoners (namelijk 18%) durven kinderen soms / vaak niet buiten te spelen uit angst voor oudere kinderen (tegenover 10% die aangeeft dat kinderen soms of vaak bang zijn om buiten te spelen uit angst voor volwassenen). Aan de bewoners is de vraag voorgelegd wat er in de buurt moet veranderen zodat het veiliger wordt om buiten te spelen. Volgens de bewoners wordt het veiliger om buiten te spelen zodra er meer en betere speelplekken beschikbaar zijn en er meer activiteiten in de buurt zijn voor kinderen en jongeren. Ook de aanpak van de verkeersonveiligheid wordt genoemd.

Voorzieningen

Volgens de bewoners van de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum zijn in de buurt onvoldoende voorzieningen aanwezig voor zowel jongens als meisjes. Zowel voor de leeftijdsgroep beneden de twaalf jaar als voor de 13-19 jarigen is er te weinig te doen. Aan de bewoners is vervolgens de vraag gesteld 'Wat zou er in de buurt moeten komen voor kinderen dan wel voor jongeren?' Bewoners willen voornamelijk dat er voor kinderen meer speelplekken in de buurt komen. Daarnaast zijn voor kinderen gewenst: een organisatie die activiteiten voor kinderen organiseert; betere speelattributen en/of een speel-tuin.

Uit de open antwoordmogelijkheid blijkt dat er wat betreft type speelplekken veel behoefte is aan voetbalveldjes. Voor jongeren gaan de wensen uit naar een jongerencentrum en meer jongerenactiviteiten.

Omgang tussen kinderen/jongeren onderling

Op de vraag 'Vindt u dat kinderen en jongeren in de buurt over het algemeen goed met elkaar omgaan?' antwoorden de meeste bewoners met 'meestal goed'.

1.2 Resultaten kinderen

Oordeel kinderen over huis, straat, buurt en voorzieningen

De meeste kinderen die wonen in de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum geven hun huis, school, buurt en straat een ruime voldoende. De speelplaatsen en de speeltuin daarentegen worden door de kinderen uit het centrum met een onvoldoende beoordeeld. Kinderen uit buurten buiten het centrum zijn positiever over de speelmogelijkheden in hun buurt.

Op de vraag 'Hoe leuk is het om na schooltijd buiten te spelen?' antwoorden de kinderen bijna allemaal dat ze dit leuk of heel leuk vinden.

Speelgedrag

Frequentie buiten spelen

Een kwart van de kinderen die wonen nabij het winkelgebied speelt iedere dag buiten (jongens nadrukkelijk vaker dan meisjes), de helft van hen speelt een paar keer per week buiten. Kinderen die wonen in buurten buiten het centrum spelen vaker elke dag buiten (namelijk 45%).

Waar spelen kinderen?

Kinderen spelen op een groot aantal plekken, zowel in de eigen straat, achter het huis, op een plein of in een speeltuin. Uit de open vraag 'Waar anders speel je?' hebben de kinderen massaal antwoord gegeven, vooral jongens. Kinderen spelen vaak bij een 'vriendje' of 'vriendinnetje' of in de eigen tuin.

Op de vraag waarom ze op deze plekken spelen antwoorden de meeste kinderen met 'daar spelen mijn vrienden' en / of 'het is daar leuk en gezellig'.

Omgang tussen kinderen?

De manier waarop kinderen met elkaar omgaan is gemeten met drie vragen: spelen kinderen leuk met elkaar, maken kinderen vaak ruzie met elkaar en kennen kinderen elkaar in de eigen straat. Uit de resultaten blijkt dat kinderen uit een straat elkaar over het algemeen kennen, weinig ruzie maken en meestal leuk met elkaar spelen.

Wat moet er verbeteren om fijner buiten te kunnen spelen?

Om in de buurt fijner buiten te kunnen spelen noemen kinderen 'het organiseren van meer sport en spel activiteiten', 'betere speeltoestellen' en 'minder vuil op straat'. Ook worden genoemd 'meer andere kinderen die buiten spelen' en (vooral door meisjes) 'meer veiligheid'. Op de open vraag 'andere gewenste verbetering om fijner te kunnen spelen' antwoorden veel kinderen met 'speeltuin in de buurt' en 'voetbalveldjes'.

Lidmaatschap sportvereniging

Ruim vier op de vijf van de autochtone kinderen is lid van een sportvereniging tegenover iets meer dan twee op de drie allochtone kinderen. Jongens zijn iets vaker dan meisjes lid van een sportvereniging.

Veiligheid op straat

Bijna de helft van de kinderen in de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum voelt zich soms of vaak onveilig door oudere kinderen (vooral meisjes). In het centrum is het percentage kinderen dat zich vaak of soms onveilig voelt door oudere kinderen overigens lager dan in buurten buiten het centrum. Opvallend is dat vooral meisjes soms niet buiten durven te spelen door de aanwezigheid van oudere kinderen en volwassenen.

Schoon en heel

De pleinen, velden of straten waar kinderen spelen zijn soms vies, volgens de helft van de kinderen die wonen in de woonbuurten rondom het winkelgebied; één op de vijf van de kinderen vindt deze locaties meestal vies.

Zijn de pleintjes goed ingericht om te spelen en te sporten?

Eén op de drie kinderen uit woonbuurten nabij het winkelgebied vindt dat de pleintjes in de buurt goed zijn ingericht om te sporten; bijna de helft van deze kinderen oordeelt hierover echter ronduit negatief. Kinderen afkomstig uit andere buurten zijn minder vaak negatief over de inrichting van de pleintjes. De speeltoestellen op de plaatsen waar de kinderen spelen zijn *meestal heel* volgens de meerderheid (60%) van de kinderen uit woonbuurten in het centrum. Daarentegen geeft bijna een derde van deze kinderen aan dat de speeltoestellen soms kapot zijn; volgens 9% van de kinderen zijn de speeltoestellen vaak kapot. Kinderen uit woonbuurten buiten het centrum geven iets minder vaak aan dat speeltoestellen kapot zijn.

1.3 Vergelijking met Borgvliet, Noordgeest en Sterrenbuurt

De conclusie is gerechtvaardigd dat in de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum de problematiek (zoals gerapporteerd door kinderen én bewoners) iets minder groot is dan in de wijken Borgvliet, Noordgeest en Sterrenbuurt. Dat wil zeggen, de bewoners van de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum rapporteren minder vaak overlast van jongeren in de buurt, en jongeren in het centrum zijn gemiddeld beter aanspreekbaar. Inwoners van Borgvliet, Noordgeest en Sterrenbuurt geven vaker aan dat meer activiteiten en voorzieningen voor kinderen / jongeren nodig zijn voor een leefbare en veilige buurt.

Verder valt op, dat kinderen uit de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum *minder vaak* dan kinderen uit de andere drie wijken aangeven dat kinderen op straat onderling veel ruzie maken. Ook zeggen deze kinderen iets minder vaak dat ze niet buiten durven spelen door de aanwezigheid van andere kinderen. Tot slot wordt opgemerkt dat de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum in karakter verschillen, en dat de veiligheid en het buitenspeelklimaat deels buurtgerelateerd is.

1.4 Resultaten jongeren

Waarom zijn de jongeren in het centrum?

Aan de jongeren is de 'open' vraag gesteld waarom ze nu buiten zijn in het centrum. Het meest gegeven antwoord is 'Omdat ik niets te doen heb'. De jongeren geven verder als antwoorden: 'Omdat ik heb afgesproken met vrienden', 'voor de gezelligheid' en 'buurthuis'.

Afspreekplekken en activiteiten in het centrum

Alle geïnterviewde jongeren ontmoeten hun vrienden vaak op straten en pleinen in het centrum, vooral op het Wilhelminaveld en op de Rijtuigenweg. Op deze plekken gaan de jongeren om met hun vrienden én met onbekenden. De meeste jongeren brengen een paar uur door op straat in het centrum. Eén op de drie jongeren brengt hier een dagdeel door.

Gebruik van voorzieningen in het centrum

Aan de jongeren is de vraag voorgelegd van welke voorzieningen ze in het centrum gebruik maken. Bijna alle geïnterviewde jongeren zeggen gebruik te maken van het buurthuis (De Korenaere; om te computeren, poolen, darten). De helft van de geïnterviewde jongeren doet aan sport in het centrum (vooral zaalvoetbal). Ze maken geen gebruik van een park in het centrum.

Ook is de jongeren gevraagd of ze ideeën hebben voor leuke activiteiten in het centrum. De jongeren willen vrijwel allemaal dat er voetbalactiviteiten worden georganiseerd. De organisatie van spelactiviteiten wordt door de helft van de geïnterviewde op prijs gesteld. Kunst, muziek en cultuur wordt door een enkeling genoemd. Als er zulke activiteiten worden georganiseerd, dan willen de meeste jongeren daar zeker aan meedoen. Het tijdstip waarop de jongeren willen deelnemen aan de activiteiten is hoofdzakelijk de avond en in mindere mate de middag na schooltijd of het weekend.

Overlast door jongeren in het centrum

Om vast te kunnen stellen wat bij jongeren het besef is van de overlast die zij kunnen veroorzaken bij andere mensen, hebben we over dit onderwerp enkele vragen gesteld. De eerste vraag luidde 'Wat denk jij dat door *andere mensen* in het centrum als jongerenoverlast wordt ervaren?' Het rondhangen van jongeren

van groepjes en mindere mate het veroorzaken van geluidsoverlast en het lastig vallen van passanten beschouwen de jongeren als overlastgevend voor andere mensen.

De volgende vraag had betrekking op wat de jongeren *zélf* in het centrum als overlastgevend voor andere mensen beschouwen. Jongeren *zélf* beschouwen het rondhangen in groepjes niet als overlastgevend. Daarentegen beschouwen de jongeren asociaal gedrag juist *wél* als overlastgevend. Overigens vinden de geïnterviewde jongeren dat de overlast van jongeren in het centrum in het algemeen wel meevalt.

Veiligheid voor de jongeren in het centrum

Slechts één van de geïnterviewde jongeren voelt zich soms onveilig in het centrum door andere jongeren. Alle andere geïnterviewde jongeren voelen zich nooit onveilig.

Thuis op Straat

Een derde deel van de geïnterviewde jongeren heeft wel eens gehoord van Thuis op Straat (TOS) én weet wat TOS doet. Aan de jongeren die weten wat TOS doet, is gevraagd wat ze ervan vinden. De reacties zijn positief, de jongeren vinden dat TOS goed en nuttig bezig is en vinden het goed dat ze activiteiten organiseert.

1.5 Conclusies

Kinderen spelen graag buiten, liefst op plekken waar het gezellig is en waar hun vrienden ook spelen. We kunnen concluderen dat er in het centrum een tekort is aan voorzieningen en activiteiten voor kinderen én voor jongeren. Qua voorzieningen zijn vooral meer en betere speelplekken gewenst. Bovendien zijn speelvoorzieningen soms vies, en zijn de pleintjes soms slecht ingericht op sport en spel. Ook is behoefte aan meer activiteiten voor kinderen en jongeren in de buurt en aan een organisatie die activiteiten voor kinderen organiseert. Flink wat meisjes geven aan dat ze buiten wel eens bang zijn voor oudere kinderen en volwassenen, sommigen van hen durven uit angst daarom niet buiten te spelen. Hier ligt kortom een taak voor TOS.

De bovenstaande conclusies langslowend zien we concrete handvatten voor Thuis op Straat waarmee aan de slag kan worden gegaan: het organiseren van activiteiten, het toezien op het schoon en heel van de speelvoorzieningen, het toezien op onderling gedrag (vooral dat jongere kinderen niet door oudere kinderen worden gepest) en het aanspreken van kinderen en jongeren die overlast veroorzaken.

2 Inleiding

De gemeente Bergen op Zoom heeft Traverse gevraagd om Thuis op Straat (TOS) opdracht te geven tot het realiseren van activiteiten in het centrum van de stad. Onderdeel van de TOS-werkwijze is dat er een analyse wordt gemaakt van de lokale situatie in samenwerking met bewoners en instellingen. Een nulmeting maakt deel uit van deze analyse. Met de nulmeting wordt de situatie in kaart gebracht en kunnen werkdoelen worden aangescherpt. TOS formuleert haar plan van aanpak voor het centrum mede op grond van de resultaten van de nulmeting. Op een later tijdstip kunnen de effecten van de TOS-aanpak gemeten worden.

De nulmeting heeft plaatsgevonden op het moment dat er sinds enkele maanden activiteiten zijn aangeboden. Het onderhavige rapportage heeft betrekking op de nulmeting; deze is uitgevoerd in het voorjaar van 2007. De resultaten zijn gebaseerd op een enquête onder jongeren én kinderen en bewoners in het centrum (precies gesteld: in de woonbuurten rondom het winkelgebied). De rapportage geeft de resultaten uitgesplitst naar bevolkingsgroep.

0-meting onder volwassen bewoners

Bewoners zijn geënquêteerd met een gestandaardiseerde vragenlijst (zie bijlage 3). De vragenlijst bestond uit de volgende onderdelen:

- Hoe oordelen bewoners over hun straat en buurt?
- De algemene rapportcijfers
- Welke problemen doen zich voor of welke verbeteringen zijn nodig?

- Hoe oordelen bewoners over schoon, heel en veilig in de buurt?
- Wat is de sociale cohesie in de buurt (zoals frequentie van contacten tussen burens, hoe gaan mensen in de buurt met elkaar om, verantwoordelijkheidsgevoel voor de leefbaarheid in de buurt, mate van actieve betrokkenheid bij de buurt, verhuiscens- en redenen)?
- Is de buurt kindvriendelijk?
- Beoordeling speelvoorzieningen en speelveiligheid voor kinderen en jongeren.
- Beoordeling gedrag op straat van kinderen en jongeren.
- Gewenste veranderingen om kinderen/jongeren veilig(er) buiten te laten spelen.
- Welke extra voorzieningen zijn dringend gewenst voor kinderen/jongeren?

De enquête is uitgevoerd door bewoners zelf: buurtgenoten enquêteren buurtgenoten. Voor deze methode is gekozen omdat activering van bewoners deel is van het TOS-concept. Bovendien wordt op deze manier de bekendheid van TOS in de wijk aangewengeld. De geënuquëteerde bewoners wonen in de volgende straten:

• Artilleriestraat	• Klein Weike	• Dubbelstraat
• Auvergnestraat	• Lindebaan	• Glymesstraat
• Belvederestraat	• Mariniersstraat	• Wilhelminastraat
• Blokstallen	• Molenbergstraat	• Wilhelminaveld
• Bolwerk Noord	• Rijtuigweg Zuid	• Zuid-Oostsingel
• Boutershemstraat	• Rijtuigweg Noord	• Zuid-Westsingel
• Cavaleriestraat	• Stulemeyerlaan	• Zuidsingel
• Coehoornstraat		

In de onderstaande overzichtskaart liggen de bovengenoemde straten in het westelijk deel en in het zuid / zuidwestelijk deel van het centrum.

In totaal is de enquête beantwoord door 110 bewoners (50 respondenten wonen in gebied I (omgeving o.a. Rijksweg, Cavaleriestraat, Molenbergstraat, Blokstallen, Wilhelminaveld) en 60 respondenten wonen in gebied II (omgeving o.a. Boutershemstraat, Glymesstraat, Auvergnestraat, Zuid-Westsingel). Van de bewoners is 12% tussen de 18-29 jaar, 31% tussen 30-44 jaar, 36% tussen 45-59 jaar en 20% is 60 jaar of ouder. Aan het onderzoek is deelgenomen door 51 mannen en 59 vrouwen. Zeven procent van de respondenten rekt zichzelf tot een allochtone groep. Mochten er opvallende afwijkingen zijn tussen de antwoorden van mannen en vrouwen of tussen leeftijdsgroepen dan worden deze expliciet vermeld.

0-meting onder kinderen

Kinderen zijn eveneens geënquêteerd met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst (zie bijlage 4). De vragenlijst bestond uit de volgende onderdelen:

- Hoe oordelen kinderen over hun huis, straat en buurt?
- Wat is het speelgedrag van de kinderen (waar en wanneer spelen; en waarom daar?) Hoe gaan kinderen op straat met elkaar om?
- Hoe oordelen kinderen over schoon, heel en veilig in de buurt?
- Is de buurt kindvriendelijk?
- Beoordeling speelvoorzieningen en speelveiligheid
- Beoordeling gedrag op straat van kinderen en jongeren
- Wat moet er verbeteren om fijner buiten te kunnen spelen?

De enquête is afgenomen op drie basisscholen (groepen 6 en 7): de Krabbenkooi (59 kinderen), de Montessorischool (20 kinderen) en de Sancta Mariaschool (53 kinderen). In totaal is de enquête beantwoord door 132 kinderen, van wie 74 meisjes en 58 jongens. Van de kinderen is 81% van Nederlandse herkomst; 3% is Turks, 5% is Marokkaans, 1% is Surinaams en 11% heeft een andere etnische achtergrond.

Op basis van ingevulde straatnamen en postcodes is vastgesteld dat 79 kinderen woonachtig zijn in buurten rondom het winkelgebied van het centrum, waaronder alle responderende kinderen van de Montessorischool en ongeveer helft van de responderende kinderen van de Krabbenkooi en de Sancta Mariaschool. De kinderen die niet direct nabij het winkelgebied wonen zijn vooral afkomstig uit postcodegebied 4615 (enkel 4617 en 4624). Als de antwoorden van kinderen die woonachtig zijn in buurten rondom het winkelgebied afwijken van de andere postcodegebieden, dan is dat expliciet gemeld.

0-meting onder jongeren

Ook jongeren zijn geënquêteerd met een gestandaardiseerde vragenlijst (zie bijlage 4). De vragenlijst bestond uit de volgende onderdelen:

- Wat beschouwen jongeren als overlast voor andere bewoners in het centrum?
- Waar ontmoeten jongeren elkaar in het centrum, welke activiteiten hebben jongeren in het centrum, van welke voorzieningen maken jongeren gebruik in het centrum?

- Hebben jongeren suggesties voor activiteiten en voorzieningen in het centrum?
- Voelen jongeren zich veilig in het centrum?
- Wat vinden jongeren van Thuis op Straat?

Op straat zijn in totaal 21 jongeren geïnterviewd, allen jongens. Het relatief beperkte aantal jongeren dat is bevraagd, maakt dat de resultaten voor deze groep moeten worden geïnterpreteerd als indicatief. Mede door de open vragen zijn de antwoorden van de jongeren echter wel heel informatief. De geïnterviewde jongeren zijn van diverse etnische herkomst: 8 Marokkanen, 5 Nederlanders, 4 Turken en 4 jongeren van andere (niet westerse) etnische herkomst. Door de enquêteurs is ingeschat om wat voor jongeren het gaat: 14 hangjongeren, 5 jongeren die deel uitmaken van een overlastgevende jonger en 2 scholieren. De meeste jongeren (16) volgen thans een opleiding, in de meeste gevallen is dat een vmbo-opleiding. De jongeren wonen bijna allemaal in de Oude Stad. De leeftijdsverdeling van de jongeren is als volgt: 5 jongeren 12-13 jaar, 7 jongeren 14-15 jaar, 6 jongeren 16-17 jaar en 3 jongeren 18 jaar en ouder.

3 Resultaten volwassen bewoners

3.1 Oordeel bewoners over straat en buurt

Gevraagd naar een algemeen rapportcijfer geven de meeste bewoners hun buurt en straat een voldoende (gemiddeld een 6,9 voor de eigen straat en gemiddeld een 6,8 voor de buurt). Toch spelen er diverse problemen in de buurt en in de eigen straat die volgens de bewoners aangepakt moeten worden (zie tabel 3.1 en 3.2). Bewoners noemen het vaakst dat in hun buurt én straat meer en betere speelplekken gerealiseerd moeten worden (namelijk 41% respectievelijk 33%). Ongeveer een vijfde tot een kwart van de bewoners noemt in dit verband minder overlast van jongeren, minder asociaal gedrag op de pleinen, meer contact tussen buurtbewoners en betere verhoudingen tussen jongeren en ouderen.

Tabel 3.1 Wat kan beter in de buurt?

Meer en betere speelplekken	41%
Minder overlast van jongeren / tieners	27%
Meer contact tussen buurtbewoners	25%
Minder asociaal gedrag op de pleinen	24%
Betere verhoudingen tussen jongeren en ouderen	19%

Tabel 3.2 Wat kan beter in de eigen straat?

Meer en betere speelplekken	33%
Meer contact tussen buurtbewoners	29%
Minder overlast van jongeren / tieners	21%
Betere verhoudingen tussen jongeren en ouderen	18%
Anders	43%

Aan de bewoners is via een open antwoordoptie gevraagd of er nog overige zaken zijn die verbeterd moeten worden in de straat of buurt. Behoorlijk veel bewoners (namelijk 43%) hebben andere verbeteringen gesuggereerd. Uit de analyse op de open antwoorden blijkt dat bewoners vooral de volgende verbeterpunt noemen.²

Het meest genoemd zijn:

- Meer verkeersveiligheid, minder verkeersoverlast.
- Minder (zwerf)vuil op straat.
- Aanpak parkeerproblemen.

Sommige respondenten wijzen nadrukkelijk op overlast door zwerfafval uit de containers. Een bewoner licht toe: *‘De bovengrondse vuilcontainers moeten worden weggehaald want die worden voornamelijk gebruikt voor het dumpen van restafval en grofvuil van bewoners uit héél Bergen op Zoom, omdat het zowat de enige plaats is waar dit nog mogelijk is.’* Ook is aan de inwoners gevraagd of ze uit hun buurt willen verhuizen zodra dat zou kunnen. Uit de onderstaande tabel 3.3 blijkt dat ongeveer één op de vier bewoners (op termijn) wil verhuizen.

Tabel 3.3 *Wilt u uit uw buurt verhuizen zodra dat zou kunnen?*

Ja, zo snel mogelijk	2%
Ja, op termijn	24%
Nee	74%

Aan de mensen die willen verhuizen is gevraagd wat de belangrijkste reden voor hun huiswens is. Uit tabel 3.4 is af te leiden dat een privé-reden of de kwaliteit van de woning voor de bewoners die willen verhuizen de belangrijkste verhuisredenen zijn. Enkele personen noemen ook de sfeer in de buurt.

Tabel 3.4 *Zo ja, wat is de belangrijkste reden dat u wilt verhuizen?*

Privé	28%
Kwaliteit van de woning	22%
Sfeer in de buurt	9%
Werk	9%
Anders	28%

² Parkeerproblematiek en verkeersoverlast zijn reële problemen, maar vallen buiten het bestek van dit onderzoek.

Een bewoonster benadrukte dat ze met kinderen nooit in het centrum van Bergen op Zoom zou willen wonen en om die reden binnenkort gaat verhuizen: *'Ik heb altijd graag in de binnenstad van Bergen op Zoom gewoond maar de laatste twee jaar is het woongenot hier ontzettend afgenomen. Er is geluidsoverlast van een kleine maar hardnekkige groep, de parkeeroverlast wordt slechter en slechter en het straatvuil geeft veel overlast. Ik ben erg blij met deze enquête en ik heb het gevoel dat we eindelijk een echt iets kunnen laten horen, in plaats van dat we eindeloos moeten praten en bellen en dat daar toch niets mee gebeurt.'*

3.2 Oordeel bewoners over schoon, heel en veilig

Aan de bewoners zijn enkele vragen voorgelegd over het thema 'schoon, heel en veilig'. Uit de resultaten komt naar voren dat ongeveer de helft van de bewoners van mening is dat hun buurt onvoldoende wordt schoongehouden (tabel 3.5).

Tabel 3.5 Vindt u dat uw buurt voldoende wordt schoon-gehouden?

Voldoende	43%
Onvoldoende	48%
Weet ik niet / geen mening	9%

Overdag voelt de overgrote meerderheid van de inwoners zich op straat/ in de buurt zelden of nooit onveilig. Daarentegen voelt in de avonden de helft van de bewoners zich soms of vaak onveilig (tabel 3.6)

Tabel 3.6 Voelt u zich wel eens onveilig op straat / in de buurt?

Vaak onveilig overdag	3%
Soms onveilig overdag	22%
Zelden of nooit onveilig overdag	75%
Vaak onveilig s'-avonds	8%
Soms onveilig s'-avonds	44%
Zelden of nooit onveilig s'-avonds	48%

Aan de bewoners is gevraagd wat er zou moeten veranderen zodat hun buurt veiliger wordt (zie tabel 3.7). In de eerste plaats denken de bewoners dat de buurt veiliger wordt als er 'meer en strengere politiecontroles' worden uitgevoerd. In de tweede plaats draagt volgens bewoners een 'schonere en helere buurt' bij aan de veiligheid. Iets minder noemen de bewoners in dit verband: 'betere verlichting', 'minder hangjongeren', 'meer activiteiten voor kinderen en jongeren' en 'een grotere betrokkenheid tussen bewoners'.

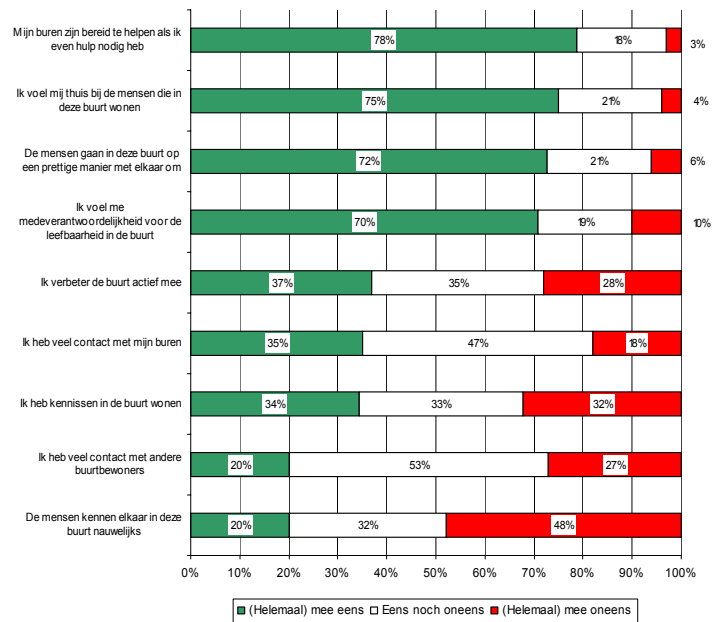
Tabel 3.7 Wat zou er moeten veranderen zodat de buurt veiliger wordt?

Meer en strengere politiecontroles	40%
Schonere en helere buurt	35%
Betere verlichting op straat en in portieken	28%
Minder hangjongeren	26%
Meer activiteiten in de buurt voor kinderen en jongeren	25%
Grotere betrokkenheid tussen buurtbewoners	25%
Anders	15%

3.3 Sociale cohesie in het Centrum

Sociale cohesie in buurten kan begrepen worden als betrokkenheid van bewoners met elkaar en als gedrag in het verlengde van deze houding. Bijvoorbeeld de (vanzelfsprekende) bereidheid om elkaar in voorkomende gevallen te helpen of door actief bij te dragen aan verbeteringen in de buurt. Om goed zicht te krijgen op de mate van sociale cohesie zijn, vanuit dit kader, in de vragenlijst stellingen geponeerd waarover men zijn/haar mening moest geven. In onderstaande figuur 2.1 staan deze stellingen onder elkaar met daarachter het percentage dat het (helemaal) eens is met de stelling (in groen), de 'mee eens/ mee oneens' categorie (in wit) en het percentage dat het (helemaal) oneens is met de stelling (in rood).

Figuur 2.1 Mate van sociale cohesie

Uit figuur 2.1 is onder meer af te leiden dat de buren meestal bereid zijn te helpen als iemand hulp nodig heeft (78%) en dat een hoog percentage bewoners zich verantwoordelijk voelt voor de buurt (70%). Overigens koppelt een minderheid van de bewoners dit verantwoordelijkheidsgevoel aan concrete actie: 37% geeft aan dat hij of zij de buurt actief mee verbetert. Driekwart van de bewoners voelt zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen. Laag scoren de vragen 'ik heb veel contact met buurtbewoners' en 'ik heb veel kennissen in de buurt wonen' (slechts 30% respectievelijk 34% is het met deze stellingen eens).

Verschillen in sociale cohesie naar leeftijdsgroep

De uitsplitsingen van de sociale cohesieresultaten naar leeftijdsgroep zijn opgenomen in de bijlage (tabellen 2 tot en 10). Samenvattend kunnen we concluderen dat naarmate inwoners behoren tot een oudere leeftijdsgroep, zij gemiddeld positiever antwoorden op de vragen die sociale cohesie meten. Inwoners die behoren tot een oudere leeftijdsgroep zijn het vooral vaker eens met de stellingen 'Ik heb veel contact met

mijn buren’, ‘Ik heb veel kennissen in de buurt wonen’, ‘Ik voel met thuis bij de mensen die in deze buurt wonen’, ‘Mijn buren zijn bereid te helpen als ik even hulp nodig heb’, ‘Ik voel me medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt’ en ‘Ik verbeter de buurt actief mee’.

3.4 Kindvriendelijkheid

De kindvriendelijkheid van de woonbuurten rondom het winkelgebied van het centrum is gemeten door vragen over de veiligheid van het buiten spelen, de voorzieningen voor kinderen en jongeren, evenals over de omgang tussen de kinderen/jongeren onderling.

Veiligheid van het buitenspelen

Slechts 24% van de bewoners is van mening dat er voldoende plekken zijn voor kinderen (en jongeren) om veilig buiten te kunnen spelen.

Volgens 18% van de bewoners durven kinderen soms/vaak niet buiten te spelen uit angst voor oudere kinderen (tegenover 10% die aangeeft dat kinderen soms of vaak bang zijn om buiten te spelen uit angst voor volwassenen).

Aan de bewoners is de vraag voorgelegd wat er in de buurt moet veranderen zodat het veiliger wordt om buiten te spelen.

Volgens de bewoners wordt het veiliger om buiten te spelen zodra er meer en betere speelplekken worden gerealiseerd en er meer activiteiten in de buurt zijn voor kinderen en jongeren. Andere verbeteringen worden minder vaak genoemd (zie tabel 3.9). Bij de categorie ‘anders’ is vaak het verbeteren van verkeersveiligheid genoemd.

Tabel 3.9 Wat zou er moeten veranderen zodat het veiliger wordt voor kinderen om buiten te spelen?

Meer en betere speelplekken	42%
Meer activiteiten in de buurt voor kinderen en jongeren	39%
Meer en strengere politiecontroles	23%
Minder hangjongeren	22%
Grotere betrokkenheid tussen buurtbewoners	21%
Schonere en helere buurt	20%
Betere verlichting op straat en in portieken	14%
Anders	18%

Voorzieningen voor kinderen en jongeren

De bewoners is gevraagd of in de buurt voldoende voorzieningen aanwezig zijn voor jongens en voor meisjes. Dit blijkt volgens de bewoners niet het geval te zijn voor zowel jongens en meisjes jonger dan 12 jaar, als voor jongens en meisjes ouder dan 12 jaar.

Tabel 3.10 Vindt u dat er in de buurt voldoende voorzieningen zijn voor jongens en meisjes?

Weergegeven in de tabel is % 'voldoende'	
Jongens <= 12 jaar	18%
Jongens 13-19 jaar	17%
Meisjes <= 12 jaar	16%
Meisjes 13-19 jaar	17%

Vervolgens is de vraag gesteld 'Wat zou er in de buurt moeten komen voor kinderen respectievelijk voor jongeren?'

- Kinderen (tabel 3.11): de helft van de bewoners geeft aan dat er meer speelplekken in de buurt moeten komen. Daarnaast zijn gewenst: een organisatie die activiteiten voor kinderen organiseert; betere speelattributen en/of een speeltuin. Uit de open antwoordmogelijkheid blijkt dat er wat betreft type speelplekken veel behoefte is aan voetbalveldjes.
- Jongeren (tabel 3.12): het meest gewenst zijn een jongeren centrum en meer jongerenactiviteiten.

Tabel 3.11 Wat zou er in de buurt moeten komen voor kinderen?

Meer speelplekken	51%
Een organisatie die activiteiten organiseert	40%
Een speeltuin	39%
Betere speelattributen op de pleinen	35%

Tabel 3.12 Wat zou er in de buurt moeten komen voor jongeren?

Een jongeren centrum	48%
Meer jongerenactiviteiten	47%
Een jongerenhangplek	17%

Omgang tussen de kinderen/jongeren onderling

Op de vraag 'Vindt u dat kinderen en jongeren in de buurt over het algemeen goed met elkaar omgaan?' antwoorden de meeste bewoners met 'meestal goed' (zie tabel 3.13).

Tabel 3.13 Vindt u dat kinderen en jongeren in de buurt over het algemeen goed met elkaar omgaan?

Meestal goed	61%
Niet altijd goed	19%
Vaak niet goed	5%

Overlast door jongeren

In hun buurt ondervindt 33% van de inwoners soms last en elf procent vaak last van jongeren (zie tabel 3.14).

Tabel 3.14 Heeft u last van jongeren in de buurt?

(Heel) veel last	11%
Soms last	33%
Weinig of geen last	56%

Vervolgens is gevraagd wat voor last men heeft van jongeren. De bewoners noemen in dit verband vooral geluidsoverlast, asociaal gedrag en vandalisme (tabel 3.15). Uit de open antwoordmogelijkheid bij de categorie 'anders' noemen bewoners veel de overlast door rondhangen en vandalisme na het uitgaan (vooral in het weekend).

Tabel 3.15 Wat voor last heeft u van jongeren?

Gevraagd aan alle respondenten, dus niet alleen aan alleen degenen die hebben aangegeven last te hebben van jongeren	
Geluidsoverlast	41%
Asociaal gedrag	39%
Vandalisme	27%
Pesten van kinderen	9%
Anders	38%

Ruim de helft van de bewoners zegt jongeren aan te spreken op ongewenst gedrag. De ervaringen van bewoners bij het aanspreken van de jongeren zijn wisselend: twee op de vijf bewoners geeft aan dat de jongeren dan hun gedrag aanpassen,

tegenover een kwart van de bewoners dat aangeeft dat de jongeren niet voor rede vatbaar zijn (tabel 3.16). Bewoners geven bij de antwoordmogelijkheid 'anders' met name aan dat de ervaring bij het aanspreken van jongeren wisselend is; het hangt af van de situatie of jongeren wel of niet luisteren. Bewoners die de jongeren niet durven aan te spreken verklaren dit vooral door een gebrek aan durf.

Tabel 3.16 Ervaring bewoners bij aanspreken van jongeren bij ongewenst gedrag?

Jongeren luisteren en passen hun gedrag aan	40%
Jongeren luisteren, maar veranderen hun gedrag niet	19%
Jongeren zijn niet voor rede vatbaar	23%
Anders	41%

4 Resultaten kinderen

Op basis van ingevulde straatnamen en postcodes is vastgesteld dat 79 kinderen woonachtig zijn in buurten rondom het winkelgebied van het centrum en 53 kinderen in andere buurten. De kinderen die niet direct nabij het winkelgebied wonen zijn vooral afkomstig uit postcodegebied 4615 (enkelen 4617 en 4624). Als de antwoorden van kinderen die woonachtig zijn in buurten rondom het winkelgebied afwijken van de andere postcodegebieden, is dat expliciet gemeld.

4.1 Oordeel van kinderen over huis, straat en buurt

De kinderen is gevraagd een rapportcijfer te geven voor hun huis, straat, buurt, school en de voorzieningen in hun buurt (zie tabel 4.1).

- De meeste kinderen geven hun huis, winkels en school een ruime voldoende (tussen de 8 en de 9).
- De buurt en straat waarin de kinderen wonen, het openbaar vervoer en het buurthuis krijgen van de kinderen een ruime 7.
- De speelmogelijkheden (speelplaatsen en speeltuin) worden door kinderen uit het centrum als onvoldoende beoordeeld (gemiddeld een 5). Kinderen uit overige buurten zijn positiever over de speelmogelijkheden in hun buurt (beoordeling bijna een 7).

Uitsplitsingen naar herkomst en sekse

We zien geen grote verschillen tussen de rapportcijfers die worden gegeven door autochtone en allochtone kinderen. Allochtone kinderen zijn iets positiever over de speelplaatsen in de buurt en over het buurthuis.

Er zijn enkele verschillen tussen jongens en meisjes. Het valt op dat meisjes positiever zijn over het openbaar vervoer en de school; jongens zijn iets positiever over het buurthuis.

Tabel 4.1a Rapportcijfers naar wijk

	<i>Centrum</i>	<i>Overige buurten</i>
Huis	9,1	8,7
Winkels	8,6	8,1
School	8,0	8,4
Straat	7,5	7,7
Buurt	7,4	7,7
Openbaar vervoer	7,3	7,4
Buurthuis / Wijkcentrum	7,0	7,3
Speelplaatsen	5,2	6,8
Speeltuin	4,9	6,8

Tabel 4.1b Rapportcijfers naar herkomst

	<i>Autotochtoon</i>	<i>Allochtoon</i>
Huis	9,0	8,7
Winkels	8,5	7,9
School	8,2	8,4
Buurt	7,6	7,5
Straat	7,6	7,5
Openbaar vervoer	7,4	7,4
Buurthuis/wijkcentrum	7,0	8,0
Speelplaatsen	6,2	7,1
Speeltuin	6,0	6,4

Tabel 4.1c Rapportcijfers naar sekse

	Meisjes	Jongens
Huis	9	8,8
Winkels	8,4	8,3
Buurt	7,5	7,7
School	8,6	7,7
Straat	7,8	7,3
Openbaar vervoer	7,0	5,8
Buurthuis / wijkcentrum	6,9	7,4
Speelplaatsen	6,0	6,4
Speeltuin	6,1	6,0

4.2 Speelgedrag

Frequentie buiten spelen

Aan de kinderen is gevraagd *hoe vaak* ze buiten spelen. Van de kinderen in woonbuurten in het centrum speelt 26% iedere dag buiten, tegenover 45% van de kinderen die wonen in andere buurten. Jongens spelen vaker elke dag buiten dan meisjes (tabel 4.2).

Tabel 4.2 Frequentie buitenspelen

	Centrum	Overige buurten	Meisjes	Jongens
Elke dag	26%	45%	30%	47%
Een paar keer per week	52%	40%	46%	39%
Eén keer per week	8%	6%	8%	5%
Eén keer per maand	0%	1%	0%	2%
Bijna nooit	12%	4%	12%	5%

Uitgesplitst naar etnische herkomst valt op dat allochtone kinderen iets vaker na schooltijd buiten spelen dan autochtone kinderen.

Op de vraag 'Hoe leuk is het om na schooltijd buiten te spelen?' antwoorden de kinderen bijna allemaal (91%) dat ze dit leuk of heel leuk vinden. Ook het 'thuis spelen' vinden bijna alle kinderen leuk (94%). Er zijn geen opvallende verschillen naar woonbuurt, sekse of etnische herkomst.

Waar spelen kinderen?

Kinderen spelen op een groot aantal plekken, zowel in de eigen straat, achter het huis, op een plein of in een speeltuin (zie tabel 4.3). Als we deze percentages echter vergelijken met de uitkomsten van het onderzoek in Borgvliet, Noordgeest en Oost, dan valt op dat kinderen uit de woonbuurten rondom het centrum *minder vaak* aangeven dat ze spelen in de straat voor het huis, achter het huis, op een plein in de buurt of in de speeltuin.

Uit de open vraag ‘Waar anders speel je?’ is door de kinderen massaal een antwoord gegeven, vooral door jongens. Kinderen spelen vaak bij een ‘vriendje’ of ‘vriendinnetje’ of in de eigen tuin. Ook worden ‘voetbalveld’, ‘skatebaan’, ‘bolwerk’ en ‘*kijk in de pot*’ door kinderen als speellocatie genoemd.

Tabel 4.3 Waar spelen kinderen?

	Centrum	Overige buurten	Meisjes	Jongens
In de straat vóór het huis	38%	15%	26%	26%
Achter het huis	22%	19%	16%	21%
Op een plein in de buurt	20%	26%	26%	21%
In een speeltuin	16%	19%	16%	18%
Anders	46%	63%	54%	59%

Kinderen uit het centrum spelen relatief vaak in de straat vóór het huis. Tussen jongens en meisjes zijn er wat betreft speelplekken geen opvallende verschillen. Uitgesplitst naar etnische herkomst valt op dat allochtone kinderen vaker dan autochtone kinderen spelen op een plein.

Op de vraag *waarom* ze op deze plekken spelen, antwoorden de meeste kinderen ‘daar spelen mijn vrienden’ (tabel 4.4). Op de open vraag ‘Andere reden waarom je op deze plekken speelt’ antwoorden de meeste kinderen met ‘omdat het daar gezellig is’ of ‘omdat het daar leuk is’.

Tabel 4.4 Waarom spelen kinderen op deze plekken?

	Meisjes	Jongens
Daar spelen mijn vrienden	43%	47%
Ouders willen dat ik dichtbij huis speel	10%	15%
Daar staan goede speeltoestellen	10%	10%
Andere reden	64%	67%

Lidmaatschap sportvereniging?

Aan de kinderen is gevraagd of ze lid zijn van een sportvereniging. Ruim 80% van de autochtone kinderen is inderdaad lid van een sportvereniging tegenover iets meer dan twee op de drie allochtone kinderen. Uitgesplitst naar sekse blijkt dat jongens iets vaker dan meisjes lid zijn van een sportvereniging (84% versus 77%).

Omgang tussen kinderen?

De manier waarop kinderen met elkaar omgaan is gemeten met drie vragen: spelen kinderen leuk met elkaar, maken kinderen vaak ruzie met elkaar en kennen kinderen elkaar in de eigen straat. Uit tabel 4.5 blijkt dat kinderen uit een straat elkaar over het algemeen kennen en dat de kinderen meestal leuk met elkaar spelen. Er zijn geen opvallende verschillen naar woonbuurt, etnische herkomst en sekse.

Tabel 4.5 Omgang tussen kinderen?

Weergegeven zijn de percentages kinderen die het (helemaal) eens zijn met de stellingen	<i>Centrum</i>	<i>Overige buurten</i>	<i>Meisjes</i>	<i>Jongens</i>
Ik ken de meeste kinderen in mijn straat.	78%	82%	81%	77%
Kinderen in mijn straat spelen leuk met elkaar.	72%	78%	79%	71%
Kinderen in mijn straat maken vaak ruzie met elkaar.	16%	15%	14%	14%

Wat moet er verbeteren om fijner buiten te kunnen spelen?

Om in de buurt fijner buiten te kunnen spelen noemen kinderen 'het organiseren van meer sport en spel activiteiten', 'betere speeltoestellen' en 'minder vuil op straat'. Ook worden genoemd 'meer andere kinderen die buiten spelen' en (vooral door meisjes) 'meer veiligheid' (tabel 4.6). Op de open vraag 'andere gewenste verbetering om fijner te kunnen spelen' antwoorden veel kinderen met 'speeltuin in de buurt' en 'voetbalveldjes'. Er zijn geen grote verschillen naar woonbuurt en etnische herkomst.

Tabel 4.6 Wat zou er moeten verbeteren om fijner in de buurt te kunnen spelen?

	<i>Cen- trum</i>	<i>Overige buurten</i>	<i>Meis jes</i>	<i>Jon- gens</i>
Organiseren meer sport en spel activiteiten	36%	28%	27%	33%
Minder vuil op straat	30%	29%	26%	32%
Betere speeltoestellen	26%	32%	37%	18%
Meer andere kinderen die buiten spelen	22%	24%	30%	16%
Meer veiligheid	16%	18%	23%	12%
Andere gewenste verbetering voor fijner spelen	26%	29%	24%	31%

4.3 Veiligheid op straat

Voel je je wel eens onveilig op straat?

Aan de kinderen is gevraagd of ze zich wel eens onveilig voelen op straat. Uit tabel 4.7 is af te leiden dat dit inderdaad het geval is. Zo voelt 46% van de kinderen uit woonbuurten in het centrum zich soms onveilig en 2% zich vaak onveilig door oudere kinderen. In buurten buiten het centrum is het percentage kinderen dat zich vaak of soms onveilig voelt door oudere kinderen overigens hoger dan in het centrum. Opvallend is dat met name meisjes (50%) zich soms onveilig voelen door volwassenen.

Tabel 4.7 Voel je je wel eens onveilig op straat door ...?

	<i>Cen- trum</i>	<i>Overige buurten</i>	<i>Meisjes</i>	<i>Jongens</i>
Andere kinderen van dezelfde leeftijd	2% /	1% /	1% /	2% /
(% vaak onveilig / % soms onveilig)	26%	36%	28%	37%
Oudere kinderen	2% /	6% /	7% /	0% /
(% vaak onveilig / % soms onveilig)	46%	61%	49%	66%
Volwassenen	0% /	3% /	1% /	2% /
(% vaak onveilig / % soms onveilig)	38%	43%	50%	33%
Verkeer	4% /	3% /	7% /	0% /
(% vaak onveilig / % soms onveilig)	50%	43%	47%	40%

Uitgesplitst naar etnische herkomst valt op dat autochtone kinderen zich vaker dan allochtone kinderen onveilig voelen door andere of oudere kinderen.

Durf je wel eens niet buiten te spelen?

Vervolgens is de kinderen gevraagd of ze wel eens angst hebben om buiten te spelen door de aanwezigheid van leeftijdsgenoten, oudere kinderen of volwassenen. Uit tabel 4.8 blijkt dat dit het geval is (buiten het centrum vaker dan in woonbuurten in het centrum). Opvallend is dat vooral meisjes soms niet buiten durven te spelen door de aanwezigheid van oudere kinderen en volwassenen. Uitgesplitst naar etnische herkomst blijkt dat autochtone kinderen iets vaker dan allochtone kinderen niet buiten durven te spelen door de aanwezigheid van oudere kinderen.

Tabel 4.8 Durf je wel eens niet buiten te spelen omdat daar mensen zijn voor wie je bang bent?

	<i>Cen- trum</i>	<i>Overige buurten</i>	<i>Meisjes</i>	<i>Jongens</i>
Ja, door andere kinderen van dezelfde leeftijd (% vaak / % soms)	0% / 6%	1% / 15%	0% / 9%	2% / 14%
Ja, door oudere kinderen (% vaak / % soms)	0% / 14%	3% / 31%	4% / 28%	0% / 16%
Ja, door volwassenen (% vaak / % soms)	0% / 22%	0% / 18%	0% / 32%	0% / 5%

4.4 Schoon en heel

Zijn de pleinen, velden of straten waar kinderen spelen schoon of vies?

De pleinen, velden of straten waar kinderen spelen zijn soms vies volgens 50% van de kinderen uit woonbuurten in het centrum; 21% van de kinderen vindt deze locaties meestal vies (tabel 4.9)

Tabel 4.9 Zijn de pleinen, velden of straten waar je speelt schoon of vies?

	Centrum	Overige buurten
Meestal schoon	29%	39%
Soms vies	50%	49%
Meestal vies	21%	12%

Zijn de pleintjes goed ingericht om te spelen en te sporten?

Van de kinderen uit woonbuurten in het centrum vindt 35% dat de pleintjes in de buurt goed zijn ingericht om te sporten; 46% van de kinderen oordeelt hierover ronduit negatief (tabel 4.10). Kinderen afkomstig uit andere buurten zijn nadrukkelijk minder vaak negatief over de inrichting van de pleintjes.

Tabel 4.10 Zijn de pleintjes goed ingericht om te spelen en te sporten?

	Centrum	Overige buurten
(Heel) goed	35%	39%
Redelijk	18%	47%
(Heel) slecht	46%	10%

Zijn de speeltoestellen meestal heel of kapot?

De speeltoestellen op de plaatsen waar de kinderen spelen zijn meestal heel volgens 60% van de kinderen uit woonbuurten in het centrum. Daarentegen geeft bijna een derde van deze kinderen aan dat de speeltoestellen soms kapot zijn; volgens 9% van de kinderen zijn de speeltoestellen vaak kapot (tabel 4.11). Kinderen uit woonbuurten buiten het centrum geven iets minder vaak aan dat speeltoestellen kapot zijn.

Tabel 4.11 Zijn de speeltoestellen meestal heel of kapot?

	Centrum	Overige buurten
Meestal kapot	9%	6%
Soms kapot	31%	23%
Meestal heel	60%	71%

5 Resultaten jongeren

5.1 Introductie

Op straat zijn in totaal 21 jongeren geïnterviewd, allen jongens. Het relatief beperkte aantal jongeren dat is bevroegd, maakt dat de resultaten voor deze groep moeten worden geïnterpreteerd als indicatief. Mede door de open vragen zijn de antwoorden van de jongeren echter wel heel informatief. De geïnterviewde jongeren zijn van diverse etnische herkomst: 8 Marokkanen, 5 Nederlanders, 4 Turken en 4 jongeren van andere (niet westerse) etnische herkomst. De meeste jongeren (16) volgen thans een opleiding, in de meeste gevallen is dat een vmbo-opleiding. De jongeren wonen bijna allemaal in de Oude Stad. De leeftijdsverdeling van de jongeren is als volgt: 5 jongeren 12-13 jaar, 7 jongeren 14-15 jaar, 6 jongeren 16-17 jaar en 3 jongeren 18 jaar en ouder.

Uit de bovenstaande beschrijving van de geïnterviewde groep jongeren blijkt dat het gaat om een selecte groep. Maar het betreft hier wél de groep om wie het gaat: jongeren die (potentieel) overlast geven in het centrum. Door de enquêteurs is ingeschat om wat voor jongeren het gaat: 14 hangjongeren, 5 jongeren die deel uitmaken van een overlastgevende jonger en 2 scholieren.

Waarom zijn de jongeren in het centrum?

Aan de jongeren is de 'open' vraag gesteld waarom ze nu buiten zijn in het centrum. Het meest gegeven antwoord is 'Omdat ik niets te doen heb'. De jongeren geven verder als antwoorden:

‘Omdat ik heb afgesproken met vrienden’, ‘voor de gezelligheid’ en ‘buurthuis’.

Afspreekplekken en activiteiten in het centrum

Alle jongeren ontmoeten vaak hun vrienden op straten en pleinen in het centrum. De jongeren is gevraagd welke straten en pleinen dit zijn. De resultaten staan in tabel 5.1.

Tabel 5.1 Locaties waar jongeren hun vrienden vaak ontmoeten

	N=21
Wilhelminaveld	15
Rijtuigweg	8
Winkelcentrum	3
Gouvernementsplein	2

Meerdere antwoorden waren mogelijk

De jongeren is gevraagd wat ze normaal gesproken doen op de straten en pleinen in het centrum waar ze vaak hun vrienden ontmoeten. De resultaten staan in tabel 5.2. Het meest genoemd worden: omgaan met vrienden en onbekenden en eten/drinken.

Tabel 5.2 Activiteiten van de jongeren op deze locaties

	N=21
Omgaan met vrienden	20
Omgaan met onbekenden	20
Eten/drinken	13
Zelf activiteiten doen	10
Kijken naar activiteiten	2
Kijken naar andere mensen	1
Anders (zoals blowen, voetballen)	4

Meerdere antwoorden waren mogelijk

Ook is aan de jongeren gevraagd hoeveel tijd ze doorbrengen buiten in het centrum. Uit de antwoorden (zie tabel 5.3) blijkt dat de meeste jongeren een paar uur door brengen op straat in het Centrum. Eén op de drie brengt hier een dagdeel door.

Tabel 5.3 Hoe veel tijd brengen de jongeren door op straat in het centrum?

	N=21
Bijna de hele dag	0
Een dagdeel	7
Een paar uur	13
Een uur of korter	0
Weet ik niet/ wil ik niet zeggen	1

Gebruik van voorzieningen in het centrum

Aan de jongeren is de vraag voorgelegd van welke voorzieningen ze in het centrum gebruik maken. Bijna alle geïnterviewde jongeren zeggen gebruik te maken van het buurthuis (De Korenaere; om te computeren, poolen, darten). De helft van de geïnterviewde jongeren doet aan sport in het centrum (vooral zaalvoetbal). Ze maken geen gebruik van een park in het centrum.

Duidelijk is wel dat de geïnterviewde jongeren al door het jongerenwerk zijn bereikt. Het betekent dus niet dat 'de jongeren' geen gebruik maken van andere voorzieningen in het centrum.

Vervolgens is de jongeren gevraagd of ze ideeën hebben voor leuke activiteiten in het centrum. De jongeren willen vrijwel allemaal dat er voetbalactiviteiten worden georganiseerd. De helft van de geïnterviewden stelt de organisatie van spelactiviteiten op prijs. Een enkeling noemt kunst, muziek en cultuur. Als er zulke activiteiten worden georganiseerd, dan willen de jongeren daar zeker (19 jongeren) of misschien (2 jongeren) aan meedoen. Het tijdstip waarop de jongeren willen deelnemen aan de activiteiten is de avond (16 jongeren), de middag na schooltijd (9 jongeren) of het weekend (8 jongeren).

Overlast door jongeren in het centrum

Om vast te kunnen stellen wat bij jongeren het besef is van de overlast die zij kunnen veroorzaken bij andere mensen zijn over dit onderwerp enkele vragen gesteld. De eerste vraag luidde 'Wat denk jij dat door *andere mensen* in het centrum als jongerenoverlast wordt ervaren?' De resultaten staan in tabel 5.4.

Tabel 5.4 Wat denk jij dat door andere mensen in het centrum als jongeren overlast wordt ervaren?

	N=21
Jongeren die in groepjes rondhangen	16
Jongeren die in groepjes voor geluidsoverlast zorgen	8
Jongeren die zich asociaal gedragen (zoals lastig vallen van passanten)	5
Jongeren die kinderen of andere jongeren pesten	2
Jongeren die vandalisme of diefstallen plegen	1

Van het rondhangen van groepjes jongeren en in mindere mate het veroorzaken van geluidsoverlast en het lastig vallen van passanten denken de jongeren dat andere mensen dat als overlastgevend beschouwen.

De volgende vraag had betrekking op wat de jongeren *zél*f in het centrum als overlastgevend voor andere mensen beschouwen.

De resultaten staan in tabel 5.5. We zien een duidelijk verschil tussen de resultaten in tabel 5.4 en 5.5. Jongeren beschouwen het rondhangen in groepjes niet als overlastgevend. Daarentegen beschouwen de jongeren asociaal gedrag juist wél als overlastgevend.

Tabel 5.5 Wat voor overlast veroorzaken jongeren in het centrum volgens *jou*?

	N=21
Jongeren die in groepjes rondhangen	3
Jongeren die in groepjes voor geluidsoverlast zorgen	5
Jongeren die zich asociaal gedragen (zoals lastig vallen van passanten)	11
Jongeren die kinderen of andere jongeren pesten	0
Jongeren die vandalisme of diefstallen plegen	2

Overigens vinden de geïnterviewde jongeren dat de overlast van jongeren in het centrum in het algemeen wel meevalt. Slechts twee respondenten vinden dat jongeren veel overlast veroorzaken in het centrum, zeven respondenten vinden dat jongeren soms overlast veroorzaken in het centrum. De meerderheid vindt dat jongeren weinig of geen overlast veroorzaken in het centrum.

Veiligheid voor de jongeren in het centrum

Slechts één van de geïnterviewde jongeren voelt zich soms onveilig in het centrum door andere jongeren. Alle andere geïnterviewde jongeren voelen zich nooit onveilig.

Thuis op Straat (TOS)

Zeven jongeren hebben wel eens gehoord van Thuis op Straat én weten wat ze doen. Nog eens zeven jongeren hebben wel eens gehoord van TOS én weten *niet* wat ze doen. De overige zeven jongeren hebben nog nooit gehoord van TOS. Aan de jongeren die weten wat TOS is, is gevraagd wat ze ervan vinden. De reacties zijn positief, de jongeren vinden dat TOS goed en nuttig bezig is en vinden het goed dat ze activiteiten organiseert.

Bijlage 1: aanvulling op resultaten bewoners

Tabel 1 Heeft u veel contact met uw burens?

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Heel) veel	23%	27%	40%	48%
Soms	46%	47%	48%	48%
Weinig of niet	31%	27%	13%	5%

Tabel 2 Heeft u veel contact met andere buurtbewoners?

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Heel) veel	15%	6%	25%	38%
Soms	46%	58%	55%	41%
Weinig of niet	39%	35%	20%	18%

Tabel 3 Heeft u veel kennissen in de buurt wonen?

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Heel) veel	46%	21%	30%	56%
Soms	15%	44%	38%	19%
Weinig of niet	39%	35%	33%	24%

Tabel 4 Ik voel met thuis bij de mensen die in deze buurt wonen

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Helemaal) mee eens	54%	65%	84%	95%
Eens noch oneens	39%	32%	15%	0%
(Helemaal) mee oneens	8%	3%	3%	5%

Tabel 5 De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Helemaal) mee eens	23%	21%	18%	20%
Eens noch oneens	15%	41%	38%	20%
(Helemaal) mee oneens	62%	38%	43%	60%

Tabel 6 De mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om.

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Helemaal) mee eens	69%	62%	81%	75%
Eens noch oneens	23%	32%	13%	20%
(Helemaal) mee oneens	8%	6%	5%	5%

Tabel 7 Mijn buren zijn bereid te helpen als ik even hulp nodig heb

	18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar en ouder
(Helemaal) mee eens	69%	70%	84%	85%
Eens noch oneens	23%	29%	10%	15%
(Helemaal) mee oneens	8%	1%	6%	0%

Tabel 8 Ik voel me medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt

	<i>18-29 jaar</i>	<i>30-44 jaar</i>	<i>45-59 jaar</i>	<i>60 jaar en ouder</i>
(Helemaal) mee eens	39%	68%	68%	94%
Eens noch oneens	46%	18%	21%	6%
(Helemaal) mee oneens	15%	15%	10%	0%

Tabel 9 Ik verbeter de buurt actief mee

	<i>18-29 jaar</i>	<i>30-44 jaar</i>	<i>45-59 jaar</i>	<i>60 jaar en ouder</i>
(Helemaal) mee eens	23%	27%	41%	58%
Eens noch oneens	23%	41%	38%	29%
(Helemaal) mee oneens	54%	32%	20%	14%

Bijlage 2: vragenlijst bewoners

Geachte bewoner,

Om meer te weten te komen over wat buurtbewoners vinden van de buurt, haar voorzieningen, de veiligheid, sociale cohesie, de jeugd en de rol van het project Thuis Op Straat (TOS) hieraan, willen wij u de volgende vragenlijst voorleggen.

Voor TOS is van groot belang dat u het enquêteformulier ook echt invult. Alleen dan kan TOS een goed beeld krijgen hoe de bewoners denken over hun woon- en leefomgeving. Zodoende kan TOS haar inzet daar inzetten waar dat wenselijk en mogelijk is.

De meeste vragen uit de enquête kunnen beantwoord worden door het vakje aan te kruisen met uw antwoord of door uw antwoord te omcirkelen. Als uw antwoord er niet bijstaat vragen we u om het antwoord dat het meest bij uw mening aansluit aan te kruisen of te omcirkelen. Zie als voorbeeld de vraag hieronder:

Ik voel me thuis in deze buurt

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	---------------------------	-------------------------------	------------------	---------------------------------

Als u ergens stippellijnen ziet dan kan u hier uw antwoord en / of mening opschrijven.

Met vriendelijke groet,

Thuis Op Straat

1. **Straat:** **Buurt.**

2. **Wat is uw sekse?**

Man	Vrouw
-----	-------

3. **Wat is uw leeftijd?**

18-29 jaar	30-44 jaar	45-59 jaar	60 jaar of ouder
------------	------------	------------	------------------

4. **Heeft kinderen? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.**

Nee	Ja, 12 jaar of jonger	Ja, ouder dan 12 jaar
-----	-----------------------	-----------------------

5. **Wat is uw etnische herkomst?**

Nederland	Turkije	Marokko	Suriname	Ned. Antillen	Kaap Verdië	Anders
-----------	---------	---------	----------	---------------	-------------	--------

6. **Sinds hoeveel jaar woont u in < buurt noemen >?**

< 1 jaar	1-3 jaar	4-7 jaar	8 jaar of langer
----------	----------	----------	------------------

7. **Welk rapportcijfer zou u uw straat geven?**

(geef een cijfer tussen de 1 en 10, een 1 is erg slecht, een 10 erg goed)

8. **Wat zou er in de straat beter kunnen?**

(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Meer en betere speelplekken
- Minder overlast van jongeren / tieners
- Beter verhoudingen tussen jongeren/ouderen
- Meer contact tussen buurtbewoners
- Anders, namelijk

.....

9. **Welk rapportcijfer zou u de buurt geven?**

(geef een cijfer tussen de 1 en 10, een 1 is erg slecht, een 10 erg goed)

10. **Wat zou er in de buurt beter kunnen?**
(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)
- Meer en betere speelplekken
 - Minder overlast van jongeren / tieners
 - Betere verhoudingen tussen jongeren/ouderen
 - Meer contact tussen buurtbewoners
 - Minder asociaal gedrag op de pleinen
 - Anders, namelijk
-

11. **Heeft u veel contact met uw buren?**

1. heel veel	2. veel	3. soms	4. weinig	5. niet
--------------	---------	---------	-----------	---------

12. **Heeft u veel contact met andere buurtbewoners?**

1. heel veel	2. veel	3. soms	4. weinig	5. niet
--------------	---------	---------	-----------	---------

13. **Heeft u veel kennissen in de buurt wonen?**

1. heel veel	2. veel	3. niet veel	4. weinig	5. niet
--------------	---------	--------------	-----------	---------

Wilt u op de volgende stellingen uw mening geven:

14. **Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen.**

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------	-------------	-------------------------	---------------	------------------------

15. De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks.

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	----------------	-------------------------------	---------------	---------------------------

16. De mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om.

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	----------------	-------------------------------	---------------	---------------------------------

17. Mijn buren zijn bereid te helpen als ik even hulp nodig heb.

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	----------------	-------------------------------	---------------	---------------------------------

18. Ik voel me medeverantwoordelijkheid voor de leefbaarheid in de buurt.

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	----------------	-------------------------------	---------------	---------------------------------

19. Ik verbeter de buurt actief mee.

1. helemaal mee eens	2. mee eens	3. mee eens/ mee oneens	4. mee oneens	5. helemaal mee oneens
----------------------------	----------------	-------------------------------	---------------	---------------------------------

20. Wilt u uit uw buurt verhuizen zodra dat zou kunnen?

1. ja, zo snel als mogelijk	2. ja, op termijn	3. nee
-----------------------------	-------------------	--------

Zo ja, wat is de belangrijkste reden dat u wilt verhuizen?

1. werk	2. privé	3. sfeer in de buurt	4. kwaliteit van de woning	5. anders
---------	----------	----------------------	----------------------------	-----------

21. Vindt u dat de buurt voldoende schoon wordt gehouden?

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

22. Voelt u zich overdag wel eens onveilig op straat, in de buurt?

1. vaak	2. soms	3. zelden of nooit
---------	---------	--------------------

23. Voelt u zich 's avonds wel eens onveilig op straat, in de buurt?

1. vaak	2. soms	3. zelden of nooit
---------	---------	--------------------

24. Wat zou er moeten veranderen zodat de buurt veiliger wordt? (Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Minder hangjongeren op straat
- Meer en strengere politiecontroles
- Grotere betrokkenheid tussen buurtbewoners
- Meer activiteiten voor kinderen en jongeren
- Een schonere en helere buurt
- Betere verlichting op straat en in portieken
- Anders, namelijk

.....

25. Durven kinderen wel eens niet buiten te spelen omdat daar oudere kinderen zijn waarvoor ze bang zijn?

1. vaak	2. soms	3. nooit	4. weet niet
---------	---------	----------	--------------

26. Durven kinderen wel eens niet buiten te spelen omdat daar volwassenen zijn waarvoor ze bang zijn?

1. vaak	2. soms	3. nooit	4. weet niet
---------	---------	----------	--------------

27. Zijn er in de buurt plekken waar kinderen, tieners en/of jongeren veilig buiten kunnen spelen?

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

28. Vindt u dat kinderen in de buurt over het algemeen goed met elkaar omgaan?

1. meestal goed	2. niet altijd goed	3. vaak niet goed	4. weet niet
-----------------	---------------------	-------------------	--------------

29. Wat moet er in de buurt veranderen zodat het veiliger wordt voor kinderen om buiten te spelen?

(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Minder hangjongeren op straat
- Meer en strengere politiecontroles
- Grotere betrokkenheid tussen buurtbewoners
- Meer activiteiten voor kinderen en jongeren
- Een schonere en helere buurt
- Betere verlichting op straat en in portieken
- Meer en betere speelplekken voor kinderen
- Anders, namelijk

.....

30. Vindt u dat er voldoende voorzieningen voor jongens en voor meisjes in de buurt zijn?

Voor jongens (12 jaar of jonger):

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

Voor meisjes (12 jaar of jonger):

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

Voor jongens (13 -19 jaar):

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

Voor meisjes (13 - 19 jaar):

1. voldoende	2. onvoldoende	3. weet niet
--------------	----------------	--------------

31. Wat zou er in de buurt moeten komen voor kinderen?

(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Meer speelplekken
- Betere speelattributen op de pleinen
- Een speeltuin
- Een organisatie die activiteiten organiseert
- Anders, namelijk

.....

32. Wat zou er in de buurt komen voor jongeren?

(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Een jongerenhangplek
- Een jongerencentrum
- Meer activiteiten voor jongeren
- Anders, namelijk

.....

33. Heeft u last van jongeren in de buurt?

1. heel veel	2. veel	3. soms	4. weinig	5. niet
--------------	---------	---------	-----------	---------

34. Wat voor last geven jongeren in de buurt?

- Een aantal jongeren gedraagt zich asociaal
- Jongeren zorgen voor geluidsoverlast
- Jongeren pesten andere jongeren of kinderen uit de buurt
- Jongeren plegen vandalisme
- Anders, namelijk

.....

35. Als jongeren op straat zich ongewenst gedragen spreekt u hen daarop aan?

1. ja,	2. nee
--------	--------

Zo ja, wat zijn hierbij uw ervaringen?

- De jongeren luisteren en passen hun gedrag aan
- De jongeren luisteren, maar veranderen hun gedrag niet
- De jongeren zijn niet voor rede vatbaar
- Anders, namelijk

.....

Zo nee, waarom niet?

- Ik weet niet hoe ik dat moet doen
- Dat durf ik niet
- Dat is niet mijn verantwoordelijkheid
- Anders, namelijk

.....

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING!!!

Bijlage 3: vragenlijst kinderen

MENINGEN VAN KINDEREN UITGROEP 7 EN 8 OVER BUITEN SPELEN EN DE BUITENRUIMTE

1. Ik ben een: (omcirkel het juiste antwoord)

meisje	jongen
--------	--------

2. Straat:

3. Postcode:

4. Wat is je leeftijd? (omcirkel het juiste antwoord)

7	8	9	10	11	12
---	---	---	----	----	----

5. School:

6. Groep:

7. Ik ben: (kruis het juiste antwoord aan er zijn meerdere antwoorden mogelijk)

- Nederlands
- Turks
- Marokkaans
- Surinaams
- Antilliaans
- Anders, namelijk

.....

Meestal krijg jij een rapportcijfer tussen de 1 en de 10 op school waarbij 1 heel slecht is en 10 heel goed. Nu moet je zelf rapportcijfers geven bij de volgende dingen.

8. Jouw rapportlijst

	cijfer
Het huis waarin ik woon	
De straat waarin ik woon	
De buurt waar ik woon	
Mijn school	
Het buurthuis / wijkcentrum	
De speeltuin	
De speelplaatsen in mijn buurt	
Het openbaar vervoer	
De winkels	

9. Geef aan hoe leuk je de volgende dingen vindt.
(omcirkel het goede antwoord)

Na schooltijd buiten spelen	heel leuk	leuk	niet leuk	helemaal niet leuk
Na schooltijd thuis spelen	heel leuk	leuk	niet leuk	helemaal niet leuk

10. Geef aan hoe vaak je de volgende dingen doet.
(omcirkel het goede antwoord)

Na schooltijd buiten spelen	elke dag	een paar keer per week	één keer per week	één keer per maand	bijna nooit
Na schooltijd thuis spelen	elke dag	een paar keer per week	één keer per week	één keer per maand	bijna nooit

11. Waar speel je meestal als je buiten speelt?

(kruis de plek aan en schrijf hem op als de plek er niet bij staat; je mag meer dan één plek aankruisen.)

- Voor mijn huis in de straat
- Achter mijn huis
- Op het plein in de buurt
- In de speeltuin
- Anders, namelijk

12. Waarom speel je meestal op deze plekken?

(Meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- Mijn ouders willen dat ik dicht bij huis speel
- Daar staan goede speeltoestellen
- Daar spelen mijn vrienden/vriendinnen
- Anders, namelijk

.....

13. Moet je aan iemand vragen of je buiten mag spelen na schooltijd?

(omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

14. Wat zou er moeten verbeteren om fijner in de buurt te kunnen spelen?

- Betere speeltoestellen om op te spelen
- Minder vuil op straat (denk aan hondenpoep, blikjes, vuilnis)
- Als het veiliger zou zijn in de buurt
- Als er meer andere kinderen buiten zouden spelen
- Als er meer sport en spel activiteiten zouden worden georganiseerd
- Anders, namelijk

.....

15. Voel je je wel eens onveilig op straat door andere kinderen van je leeftijd? (omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

16. Voel je je wel eens onveilig op straat door oudere kinderen?

(omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

17. Voel je je wel eens onveilig op straat door volwassenen?

(omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

18. Voel je je wel eens onveilig op straat door het verkeer?

(omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

19. Durf je wel eens niet buiten spelen omdat daar kinderen van jouw leeftijd zijn waarvoor je bang bent? (omcirkel het juiste antwoord)

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

20. Durf je wel eens niet buiten spelen omdat daar oudere kinderen zijn waarvoor je bang bent? *(omcirkel het juiste antwoord)*

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

21. Durf je wel eens niet buiten spelen omdat daar volwassenen zijn waarvoor je bang bent? *(omcirkel het juiste antwoord)*

Vaak	Soms	Nooit
------	------	-------

22. Zijn de pleinen, veldjes of straten waar je wel eens op speelt meestal schoon of vies? *(omcirkel het juiste antwoord)*

meestal schoon	soms vies	meestal vies
----------------	-----------	--------------

23. Vind je dat de straten in je buurt goed worden schoon gehouden?
(omcirkel het juiste antwoord)

heel goed	goed	redelijk	slecht	heel slecht
-----------	------	----------	--------	-------------

24. Vind je dat de pleintjes in je buurt goed zijn ingericht om te kunnen spelen of sporten? *(omcirkel het juiste antwoord)*

heel goed	goed	redelijk	slecht	heel slecht
-----------	------	----------	--------	-------------

25. Zijn de speeltoestellen die je ziet of waar je wel eens op speelt meestal heel of kapot? *(omcirkel het juiste antwoord)*

meestal kapot	soms kapot	meestal heel
---------------	------------	--------------

Geef aan of je het met de navolgende zinnen eens of oneens bent. Omcirkel telkens het juiste antwoord.

26. Ik ken de meeste kinderen in mijn straat.

helemaal mee eens	mee eens	mee oneens	helemaal mee oneens
-------------------	----------	------------	---------------------

27. De kinderen bij mij in de straat spelen leuk met elkaar.

helemaal mee eens	mee eens	mee oneens	helemaal mee oneens
-------------------	----------	------------	---------------------

28. De kinderen bij mij in de straat maken vaak ruzie met elkaar.

helemaal mee eens	mee eens	mee oneens	helemaal mee oneens
-------------------	----------	------------	---------------------

29. Als ik naar een andere buurt zou verhuizen vind ik dit vervelend.

helemaal mee eens	mee eens	mee oneens	helemaal mee oneens
-------------------	----------	------------	---------------------

30. Ben je lid van een (sport)vereniging?

ja	nee
----	-----

Bedankt voor het invullen van de vragenlijst!

TOS-baas xxx

Bijlage 4: vragenlijst jongeren

1. In welke wijk woon je?
- Bergen op Zoom-Oude stad
 - Bergen op Zoom-Noord
 - Bergen op Zoom-Oost
 - Bergen op Zoom-West
 - Halsteren
 - Lepelstraat
 - Ik woon in een andere stad / dorp, namelijk
.....

Als de respondent niet (zeker) weet in welke wijk- hij of zij woont, maar hij of zij weet wel een buurt of straat te noemen, vul deze dan hieronder in:

.....

2. Jongen of meisje?

Jongen	Meisje
--------	--------

3. Wat is je leeftijd?
☐ 12 jaar	☐ 17 jaar
☐ 13 jaar	☐ 18 jaar
☐ 14 jaar	☐ 19 jaar
☐ 15 jaar	☐ 20 jaar
☐ 16 jaar	☐ 21 jaar of ouder

4. **Waarom ben je nu in het centrum?**

5. **Van welke voorzieningen in het centrum maak je gebruik?**
 Buurthuis, namelijk
 Park, namelijk
 Sport en spel (zoals voetbalveld, sporthal) namelijk
 Anders (bijvoorbeeld poolcentrum, coffeeshop, winkels, overig)

6. **Welke activiteiten in het centrum zou je leuk vinden? Heb je ideeën, suggesties voor activiteiten?**
 Sportactiviteiten, namelijk
 Spelactiviteiten, namelijk
 Muziekactiviteiten, namelijk
 Kunst of culturele activiteiten (zoals toneel, creatieve activiteiten, graffiti, et cetera)
 Anders, namelijk
7. **Als activiteiten (zoals je zojuist heb genoemd) in het centrum worden georganiseerd, ga je daar dan aan mee doen?**
 Zeker wel
 Waarschijnlijk wel
 Waarschijnlijk niet
 Zeker niet
- Indien waarschijnlijk niet of zeker niet, waarom niet?

8. Op welk tijdstip zou je willen deelnemen aan de activiteiten?

(meerdere antwoorden mogelijk)

Door de week, namelijk:

- In de middag na schooltijd
- In de avonden
- Ander tijdstip, namelijk
- In het weekend

9. Vind je dat jongeren overlast veroorzaken in het centrum?

- Heel veel overlast
- Veel overlast
- Soms overlast
- Weinig overlast
- Geen overlast

10. Wat denk jij dat door andere mensen in het centrum als jongerenoverlast wordt ervaren in het centrum?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- Jongeren die in groepjes rondhangen
- Jongeren die in groepjes voor geluidsoverlast zorgen
- Jongeren gedragen zich asociaal (zoals passanten lastig vallen of vervelende opmerkingen maken)
- Jongeren pesten andere jongeren of kinderen
- Jongeren die vandalisme of diefstallen plegen
- Anders, namelijk

11. **Wat voor overlast veroorzaken jongeren in het centrum volgens jou?** (meerdere antwoorden mogelijk)
- Jongeren die in groepjes rondhangen
 - Jongeren die in groepjes voor geluidsoverlast zorgen
 - Jongeren gedragen zich asociaal (zoals passanten lastig vallen of vervelende opmerkingen maken)
 - Jongeren pesten andere jongeren of kinderen
 - Jongeren plegen vandalisme of diefstallen
 - Anders, namelijk

12. **Voel je je wel eens onveilig op straat in het centrum door andere jongeren?**
- Ja, ik voel me vaak onveilig
 - Ja, ik voel me soms onveilig
 - Nee, ik voel me nooit onveilig

13. **Zijn er straten of pleinen in het Centrum waar je je vrienden vaak ziet?**

Ja	Nee (ga door naar vraag 15)
----	--------------------------------

Zo ja, welke straten of pleinen zijn dat?

.....

14. **Wat doe je normaal gesproken op straat, op het plein dat je zojuist noemde?** (meerdere antwoorden zijn mogelijk)
- Omgaan met vrienden
 - Omgaan met onbekenden
 - Kijken naar anderen mensen
 - Kijken naar activiteiten (muziek, sport/spel e.d.)
 - Ik doe zelf activiteiten (muziek, sport/spel e.d.)
 - Eten/drinken
 - Iets anders, namelijk:...
 - Weet ik niet / wil ik niet zeggen

15. **Hoeveel tijd breng je meestal buiten door, in het Centrum?**
- (Bijna) de hele dag
 - Een dagdeel (een ochtend, middag of avond)
 - Een paar uur
 - Een uur of korter
 - Weet ik niet / wil ik niet zeggen

16. **Heb je gehoord over Thuis op Straat?**
- Ja (en ik weet wat ze doen)
 - Ja (maar ik weet niet wat ze doen) (ga naar vraag 18)
 - Ik heb er pas vandaag voor het eerst van gehoord (ga naar vraag 18)
 - Nee, ik heb er nog nooit van gehoord (ga naar vraag 18)

VRAAG 17 ALLEEN STELLEN ALS DE RESPONDENT BIJ VRAAG 16 HEEFT GEANTWOORD MET 'JA (EN IK WEET WAT ZE DOEN)'. DE ANDERE RESPONDENTEN GAAN DIRECT DOOR NAAR VRAAG 18.

17. **Wat vind je van Thuis op Straat? (Open vraag)**
.....
.....

Vind je dat Thuis op Straat nuttig werk doet (of niet)?

- Thuis op Straat doet nuttig werk
- Thuis op Straat doet geen nuttig werk

Heb je suggesties hoe Thuis op Straat haar activiteiten kan verbeteren?

.....
.....

18. Wat is je culturele achtergrond?

Neder-lands	Turks	Marok-kaans	Surinaams	Antilli-aans	Kaap Verdiaans	Ander land
-------------	-------	-------------	-----------	--------------	----------------	------------

Als de respondent een ander land noemt, vul deze dan hieronder in:

.....

19. Wat is je hoofdbezigheid?

- Bijbaantje
- Betaald werk (minimaal 15 uur per week)
- Student /scholier
- Werkloos
- Vrijwilligerswerk
- Weet ik niet / wil ik niet zeggen
- Anders, namelijk:

.....

20. Volg je nu een opleiding?

- Nee
- Ja, *namelijk*:

- Lagere school
- VMBO
- HAVO, VWO, Gymnasium
- MBO
- HBO, universiteit (WO)
- Weet ik niet / wil ik niet zeggen
- Anders, namelijk:

.....

21. Wat is je hoogst afgeronde opleiding?

- Lagere school
- VMBO
- HAVO, VWO, Gymnasium
- MBO
- HBO, universiteit (WO)
- Weet ik niet / wil ik niet zeggen
- Anders, namelijk:

.....

22. In te vullen door enquêteur: inschatting type jongere
(eerdere antwoorden mogelijk)

- 0 1
- 0 2
- 0 3
- 0 4
- 0 Overig, namelijk

Coderingvraag 22

(staat niet bij de vraag i.v.m. meelesen door jongere:

1 = scholier

2 = hangjongere

3 = maakt deel uit van groep die overlast geeft

4 = passant

Scholier = jongere die op school zit en in pauzes of na school tijd doorbrengt in het centrum

Hangjongere = jongere die veel tijd op straat in het centrum doorbrengt

Overlast gevende groep = jongere maakt deel uit van groep die in het centrum overlast geeft. Met overlast bedoelen wij: groep komt intimiderend over naar passanten en/of winkeliers; en/of zorgen voor geluidsoverlast; en/of plegen vandalisme of diefstal. De inschatting of een groep 'overlastgevend' is ter beoordeling van de enquêteur.

Passant = jongere die langsloopt maar niet valt in de andere categorieën

Nota bene:

meerdere antwoorden zijn mogelijk. Bijvoorbeeld, een scholier kan ook hangjongere zijn. Bijvoorbeeld als hij onder schooltijd rondhangt in de stad (spijbelen).

Colofon

opdrachtgever/financier	Stichting Thuis op Straat
auteur	Drs. R. van Wonderen Drs. N.G.J. Boonstra
eindredactie	Ida Linse
omslag	Grafitall, Valkenswaard
basisontwerp binnenwerk	Gerda Mulder BNO, Oosterbeek
lay-out	Jenny de Klein
uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht telefoon 030-2300799 telefax 030-2300683 e-mail secr@verwey-jonker.nl website www.verwey-jonker.nl

De publicatie

De publicatie kan gedownload en/of besteld worden via onze website:

<http://www.verwey-jonker.nl>.

Behalve via deze site kunt u producten bestellen door te mailen naar verwey-jonker@adrepak.nl of faxen naar 070-359 07 01, onder vermelding van de titel van de publicatie, uw naam, factuuradres en afleveradres.

ISBN 97890-5830 2427

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2007.

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute.

Partial reproduction is allowed, on condition that the source is mentioned.